

Tiedote välityspalvelun tarjoajille
6.2.2018

Välityspalvelun tarjoaja – oletthan täyttänyt velvoitteesi?

Liikennepalvelulaki velvoittaa myös välityspalvelun tarjoajia jakamaan tietoja omista palveluistaan alan muiden toimijoiden käyttöön.

Liikennepalvelulaki velvoittaa kaikkia henkilöliikenteen liikkumispalveluiden tarjoajia avaamaan tietojansa, mikä tuo uusia velvollisuuksia myös välityspalvelun tarjoajille.

Uusina velvoitteina ovat 1.1.2018 voimaan tulleet tietojen kaksi eri avaamisvelvoitetta. Näistä toinen koskee kaikkia välityspalvelun tarjoajia ja toinen vaan niitä tahoja, joilla on lippu- ja maksujärjestelmä käytössään. Tietojen avaaminen tapahtuu rajapintojen kautta. Rajapinnan avulla voidaan välittää tietoa kahden järjestelmän välillä.

Kuka on välityspalvelun tarjoaja lain määritelmän mukaan

Liikennepalvelulain mukaan välityspalvelun tarjoajalla tarkoitetaan toimijaa, joka välittää kuljetuksia korvausta vastaan, lukuun ottamatta palvelua, jossa välitetään vain välityspalvelun omia kuljetuksia. Tällaisia palveluntarjoajia ovat mm. nykyisen taksiliikennelain mukaiset taksien välityskeskukset.

Mikäli toimija välittää vain omia henkilökuljetuksia, on toimija velvollinen avaamaan rajapintatiedot henkilökuljetuspalveluroolissa eikä välityspalveluna.

Olennaiset tiedot

Ensimmäinen velvoite koskee ns. olennaisia tietoja, jotka kaikkien henkilöliikenteen liikkumispalveluita tarjoavien, ml. kaikki välityspalvelut, tulee avata. Näitä tietoja ovat välityspalveluiden osalta mm. tiedot hinnoista, varausmahdollisuudesta, palvelualueesta sekä tiedot palveluista palvelutyypeittäin.

Hintatietona tulee ilmoittaa mahdolliset kiinteät euromääräiset hinnat. Jos hintaa ei voida näin ilmoittaa, tieto hinnan määräytymisen perusteista tulee kertoa selkeästi (esim. €/km). Myös mahdolliset alennusperusteet tulee ilmoittaa. Dynaamisessa hinnoittelussa tulee laittaa linkki hintatietoihin (esim. verkkokauppa).

Olennaisten tietojen avaaminen ja siihen liittyvä yhteistyö

Olennaisten tietojen avaamisvelvollisuus koskee kaikkia välityspalvelujen tarjoajia. Poikkeuksena ovat ne yritykset, jotka välittävät vain tietyille kohderyhmille tarkoitettua palvelua, joihin ulkopuolisilla ei ole pääsyä, esim. Kelan suorakorvausmatkat.

Olennaisten tietojen avaamisvelvoite koskee myös henkilökuljetusyrityksiä kuten taksiyrityksiä. Mikäli taksiyritys saa ajoja välityspalvelun kautta, on suositeltavaa, että välityspalvelu avaa myös taksiyrityksen tiedot, jotka liittyvät välityspalvelun palveluihin. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että välityspalvelu listaa palveluunsa kuuluvien yritysten nimet ja y-tunnukset NAP-palveluun. *Tiedotteen lopussa on asiasta tarkempi ohjeistus.*

Välityspalvelun avatessa yllämainitut taksiyrityksen tiedot, tulee niistä sopia ko. yritysten kesken. Lisäksi välityspalvelun tarjoajat voivat sopia taksiyritysten kanssa avaavansa kokonaisuudessaan niiden olennaiset tiedot. Samalla tulee sopia, kuinka tiedot pidetään ajan tasalla.

Tiedot voi avata kahdella vaihtoehdoisella tavalla:

- Avata oma olennaisten tietojen rajapinta ja tallentaa rajapintaa kuvaavia tietoja Liikenneviraston NAP-palvelukatalogiin.
- Tallentaa kaikki olennaiset tiedot suoraan Liikenneviraston NAP-palvelussa.

Valittavasta tavasta riippumatta toimijan tulee huolehtia siitä, että omat tiedot ovat aina ajan tasalla. Tietoja tullaan käyttämään mm. nykyistä laajempien reittioppaiden ja liikennepalveluiden kuvaamiseen. Tietojen vieminen NAP-palveluun on siis hyvä tapa kertoa omista palveluistaan.

Tietojen avaaminen tapahtuu käytännössä täyttämällä palvelukohtainen lomake NAP-palvelukatalogissa.

Matkan varaus- tai lippu- ja maksujärjestelmän rajapinnan avaaminen

Taksialalla velvollisuus koskee lähtökohtaisesti niitä tahoja, joilla on käytössään tietojärjestelmäpohjainen välitysjärjestelmä ja palveluvalikoimaan kuuluu mahdollisuus varata matka etukäteen. Vaatimus koskee siis käytännössä taksin välityskeskuksia. Vaatimus ei koske pieniä toimijoita, joissa varauksia otetaan vastaan esim. puhelimella tai sähköpostilla.

Lippu- ja maksujärjestelmän rajapinnan avaamisvelvollisuus koskee niitä henkilöliikenteen tie- ja rautatievälityspalveluita, joilla on käytössään lippu- ja maksujärjestelmä. Heidän tulee avata myyntirajapinta perushintaisen kertalipun osalta. Poikkeuksen muodostavat ainoastaan muuta kuin toimivaltaisen viranomaisen liikennettä hoitavat välityspalvelut, jos toteuttaminen ei ole teknisesti tarkoituksenmukaista eikä kohtuullista.

Tämän rajapinnan käyttö vaatii aina sopimuksen tekemistä rajapinnan avaajan ja käyttäjän välillä. Sopimuksessa kannattaa sopia mm. vastuukysymyksistä, tietoturva- ja tietosuoja-asioista. Toimija voi liittää käyttöehtoja rajapintojen kautta tarjottaviin tietoihin.

Sovittavista asioista saa tietoa Viestintäviraston vetämän Lippu-projektin laatimasta selvityksestä matkaketjujen sopimuskäytännöistä. Projekti on myös tuottanut esimerkkirajapinnan, joka on nähtävissä LIPPU-projektin sivuilla.

Tieto rajapinnasta on tallennettava myös NAP-palvelukatalogiin.

Välityspalvelun tarjoajan ilmoitusvelvollisuudesta ja muista lainsäädäntöön liittyvistä 1.7.2018 voimaan tulevista muutoksista viestitään kirjeitse kevään 2018 aikana. Tietoa päivitetään koko ajan Trafín ja Liikenneviraston sivuille, joiden osoitteet näkyvät alla.

Lisätietoja:

Liikkumispalveluiden tietojen avaamisesta (muut kuin NAP-palvelukatalogiin liittyvät kysymykset) [Liikkumispalvelun tiedot avoimeksi 1.1.2018](#)
sähköposti: liikkumispalveluidentiedot@trafi.fi
puhelin: 029 534 5050

Lisätietoja NAP-palvelukatalogista: www.liikennevirasto.fi/nap,
sähköposti: joukkoliikenne@liikennevirasto.fi
puhelin: 029 534 3434

Lippu-projekti www.viestintavirasto.fi/lippu
sähköposti: lippu@ficora.fi

Välityspalvelun tietojen tallentaminen NAP-palveluun:

1. **Siirry sivulle www.finap.fi ja rekisteröidy palveluun.** Linkki käyttöohjeeseen löytyy etusivun yläpal-
kista kohdasta "Käyttöohje" sekä [tästä linkistä](#).
2. **Luo uusi palveluntuottaja NAP-palvelussa.** (esimerkiksi Jyväskylän Aluetaksi tai Meri-Lapin taksit
Oy)
3. **Lisää uusi palvelu NAP:ssa.** Valitse liikkumispalvelun tyyppi sen mukaan, minkälaista liikkumispalve-
lua välityskeskukseksi välittää.
4. **Täytä avautuneella lomakkeella kysytyt tiedot ja seuraa lomakkeen infotekstejä.**
5. **Ilmoita lomakkeella välityspalveluun kuuluvien yritysten tiedot kohdassa "Palvelun tuottamiseen
osallistuvat muut yritykset" tavan 1 tai tavan 2 mukaisesti.**
 - **Tapa 1:** Lataa csv-mallitiedosto koneellesi kohdasta "Katso tästä esimerkkiedosto". Täytä csv-
tiedostoon välityspalveluun kuuluvien yritysten nimet ja Y-tunnukset mallin mukaisesti. Vie lo-
make omalle palvelimellesi WWW-osoitteeseen, ja täytä osoitteen tiedot NAP-lomakkeelle koh-
taan "Yrityslistan osoite". (Huom. Helmikuun aikana on tulossa myös mahdollisuus tallentaa csv-
tiedosto suoraan NAP-palveluun.)
 - **Tapa 2:** Kirjoita yritysten nimet ja Y-tunnukset niille varattuihin kohtiin NAP-lomakkeella.
6. **Lisää rasti kohtaan "Ilmoittamani palvelu on Liikenteen turvallisuusvirasto Trafille ilmoitettava
välityspalvelu".** Kohta löytyy "Palveluntuottamiseen osallistuvat muut yritykset"-osion alareunasta.
7. **Mikäli yritykselläsi on tietoa omissa tai kumppanisi koneluettavissa rajapinnoissa, muista täyttää
niiden tiedot kohtaan "ulkoiset rajapinnat"! (Huom. Rajapinnalla ei tarkoiteta ihmissilmin luetta-
vaa verkkosivua.)**
 - Valitse rajapinnan tyyppi kohdasta "Tietosisältö".
 - Lisää koneluettavan rajapinnan WWW-osoite kohtaan "Web-osoite". (WWW-osoitteen tulee
johtaa joko suoraan koneluettavaan rajapintaan tai vaihtoehtoisesti sellaiselle verkkosivulle,
missä kerrotaan, miten rajapintoja pääsee käyttämään.)
 - Täytä myös tiedot rajapinnan formaatista, lisenssistä ja mahdollisista lisätiedoista.

8. **Tallenna lopuksi täyttämäsi tiedot ja julkaise valmiit tiedot.** Julkaistun palvelun tietoja voit katsoa palvelukatalogista. Palvelua pääset muokkaamaan myöhemmin ”Omat palvelutiedot-välilehdeltä.